

Stačí, vynaloží-li se proti osobě vrchnostenské namířená síla, která ji nutí k tomu, vyvinouti buď také se své strany sílu fysickou, aby úřední neb služební výkon provedla, aneb od výkonu toho upustila. Tomu zde tak bylo. § 81. tr. z. nevyžaduje útoku na tělesnou integritu strážce, nýbrž pouze a jedině násilné vztažení ruky; to jest jistě dáno, snaží-li se kdo vytrhnouti z rukou strážce osobu zatčenou, tahaje tuto za tělo.

Pouze pro pohružku vyhledává § 81. tr. z., má-li se rovnati skutečně vykonanému násilí, známku nebezpečnosti. Právě z toho plyne, že, jedná-li se o skutečně vykonané násilí a nikoliv pouze o pohružku, jest zcela nerozhodno, bylo-li vztažení ruky způsobilým, uvéstí stráž ve strach, aneb mohlo-li přivoditi pro stráž škodlivé následky. Přidruží-li se k násilí proto, že bylo použito zbraně, nebezpečí pro tělesnou integritu vrchnostenského orgánu, aneb dojde-li ke skutečnému jeho poranění, prohlašuje to § 82. tr. z. za přitěžující okolnost, určující vyšší trestní sazbu. Z toho nutno dovozovati, že se k prosté skutkové povaze § 81. tr. z. nevyhledává, aby násilí bylo nebezpečným a hrozilo skutečným nastoupením škodných následků.

Právem spatřoval tudíž sborový soud v jednání obžalovaného nikoliv snad pouhé vměšování se dle § 314. tr. z., nýbrž skutkovou povahu zločinu veřejného násilí dle § 81. tr. z. S k ř i p s k ý.

Z praxe samosprávné. — Řízení před úřady obecními.

Je známo, že obecní řády rakouské vykazují citelný nedostatek zákonných ustanovení o řízení v první řadě před úřady obecními. Prostě je tam určen pouze pořad instancí a všeobecný přehled materiálu, který před tyto instance patří a konečně, kdy a kam se podává odvolání resp. stížnost, při čemž není ani poznamenáno, kdo je k takovému odvolání legitimován. Zásady, jakými se mají obecní úřady při rozhodování vésti, obecní zřízení neobsahují, ba není tam ani určeno, v jakých lhůtách má vyřizovat resp. rozhodovat aspoň nejdůležitější záležitosti. V těchto šlépějích jdou pak i pozdější zákony, obsahující podrobná ustanovení zejména policie místní se týkající, o nichž povšechné body jsou na př. obsaženy v § 27. našeho ob. ř. (policie cestní, silniční, čelední atd.). Modernějším je již stavební řád, jenž, jsa si vědom důležitosti hospodářské stránky pro interesenty, obsahuje aspoň určité lhůty pro vyřizování resp. rozhodování před stavebními úřady.

Z toho plyne, že v řízení před úřady obecními v mnohých případech rozhostila se libovůle a stranickost, zračící se hlavně v odmítání různých žádostí bez udání důvodů. Starostenský úřad jednoduše nepovolí prodáváči nějaké místo, v poslední době dokonce už nepovolí v mnohých obcích o poutích taneční zábavu buď z příčin malicherných, aneb z toho prostého důvodu, že to nepovoluje,

poněvadž má právo takové povolení udělit čili nic, po případě poukáže k odůvodnění svého zamítavého rozhodnutí zkrátka na »obecní, čelední, stavební řád«, aniž by současně poukázal, čím a v čem dotčený řád byl porušen. Takovýto pohodlný způsob rozhodování bývá u obcí velmi častý. Že však úřady samosprávné i při nedostatku zákonných ustanovení o řízení mají svá rozhodnutí řádně odůvodnit a mají býti prosty všeliké libovůle anebo pohodlnosti, dokazuje nález správního soudního dvoru ze dne 8. dubna 1908 č. 3530, jímž rozhodnutí jistého obecního zastupitelstva v Čechách (kde v hlavních zásadách je obecní zřízení totéž jako u nás) zrušeno bylo pro nedostatečné řízení. Jednalo se o umístění vývěsních štítů nad ulicí (v samostatné působnosti obce). Dotčená obec má speciální předpisy »o pouliční dopravě«, dle nichž návěštní štíty a tabule, které vyčnívají do uličního prostoru, bez úředního povolení nesmí býti připevněny. Dále se v těchto předpisech ohlašují zásady, dle kterých štíty, které vyčnívají do vzduchového prostoru ulice, se strany obecních úřadů mají býti připuštěny. Takové speciální předpisy týkající se místní policie může totiž obecní výbor v mezích zákonů usnést (§ 34. našeho ob. ř.). Obec v tomto případě k vyvěšení štítu povolení nedala, odvolávajíc se jednoduše na to, že štít svrchu zmíněným a v obci prý známým předpisům neodpovídá. S takovýmto suchým a všeobecným odůvodněním správní soud nebyl ovšem spokojen a při svém nálezu řídil se těmito zásadami: Chodník ve veřejné ulici obecní slouží veřejné dopravě a tím i se vzduchovou prostorem nad ní se nalézající náleží potřebě a majetku obce (§ 288. všeob. obč. zák.). Obec jest sice oprávněna v zákonitých mezích zakázati užívání společného veřejného obecního majetku členy obce, avšak má míti při tom zřetel na bezpečnost a snadnost veřejné dopravy, bezpečnost osoby a majetku, anebo mají tu rozhodovati jiné veřejné ohledy: stavebně-požárové, mravnostně-policejní atd.) (což je zásadou správnou, poněvadž na užívání veřejného statku obecního má každý — zejména každý člen obce — právo a obmezování tohoto práva musí tedy míti své řádné důvody, dotýkající se veřejných, nikoliv soukromých zájmů. Chodník ve veřejné ulici je takovýmto veřejným statkem obecním.) Toto volné rozhodování má potud místo, pokud se jedná o posouzení řečených veřejných ohledů; naprosto však nemůže volné rozhodování jíti tak daleko, že by přezkoušení se stanoviska zákonného opatření bylo vyloučeno. V tomto případě obě instance, totiž městská rada i obecní výbor, spokojily se pouze odvoláváním se na »ustanovení o pouliční dopravě« (bez bližšího odůvodnění), aniž by zjistily skutečný stav, dle kterého by bylo lze odvoditi skutečný důvod pro zamítnutí žádaného umístění štítu, pročez nemohl správní soud posouditi zákonnost v odpor vzatého nálezu dotčeného obecního výboru.

František Janík.